

Valtiovarainministeriö
Finanssineuvos Janne Huovari

Muistio
3.6.2024

Esitys tuottavuuslautakunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (525/2018) muuttamisesta

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvosto antoi 27.6.2018 asetuksen (525/2018), jolla Suomeen perustettiin riippumaton tuottavuuslautakunta. Lautakunnan tehtävänä on muun muassa seurata tuottavuuden ja kilpailukyvyn kehittymistä sekä tuottaa edellä mainituista aiheista säännöllisesti raportteja.

Valtioneuvosto antoi 3.6.2021 asetuksen (458/2021), jolla tuottavuuslautakunnan tehtävää laajennettiin ja jäsenten määrää kasvatettiin. Voimassa olevan tuottavuuslautakunnan toimikausi on 31.8.2024 saakka.

Esiteltävässä asetuksessa lautakuntaan kuuluisi puheenjohtaja ja enintään seitsemän muuta jäsentä, jotka valtioneuvosto määrää valtiovarainministeriön esityksestä neljän vuoden toimikaudeksi. Asetuksen mukaan jäsenillä ja varajäsenillä on oltava kokemusta tuottavuuden ja kilpailukyvyn arvioimisesta.

2 Asetuksen valmistelu

Asetus on valmisteltu valtiovarainministeriössä virkatyönä. Valtiovarainministeriö on käynyt esivalmistelukierroksen tuottavuuslautakuntaan kuuluvien laitosten kanssa. Esivalmistelussa on käyty läpi asetuksen muutostarpeita yhdessä laitosten kanssa.

3 Säännöskohtaiset perustelut

Lautakunnan uusi toimikausi alkaa 1.9.2024. Uuden kauden alkaessa arvioidaan myös lautakunnan työtä määrittelevää asetusta.

2 §. Pykälässä kuvataan lautakunnan tehtäviä.

Lautakunnan tehtävänä on

1) seurata Suomen talouden tuottavuuden, kilpailukyvyn, tulojen ja tuotantokustannusten kehitystä ja tuottaa näitä käsittelevää seurantamateriaalia säännöllisesti;

2) tuottaa riippumattomat arviot tuottavuuden, kilpailukyvyn, tulojen ja tuotantokustannusten kehittymisestä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä;

3) laatia ja julkaista 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista seurannan ja arvioinnin tuloksista raportteja säännöllisesti; sekä

4) osallistua muiden jäsenvaltioiden tuottavuuslautakuntien ja Euroopan Unionin talouspoliittisen komitean kanssa käytävään keskusteluun ja tietojenvaihtoon.

Asetusmuutoksessa muutetaan 1 momentin 3 kohtaa siten, että siinä määritellään tarkemmin raporttien määrä ja edellytetään suositusten antamista vaikuttaviksi politiikkatoimiksi. Suositusten antamisen perusteena on poliittisen päätöksenteon entistä laajempi tukeminen.

3 §. Pykälän 1 momenttia muutetaan siten, että nykyisen kuuden jäsenen sijasta jäseniä voi olla puheenjohtajan lisäksi enintään seitsemän muuta jäsentä. Jäsenten määrää muutetaan siksi, että puheenjohtaja saatetaan jatkossa nimittää valtiovarainministeriön ulkopuolelta ja kansantalousosastolle tarvitaan yksi jäsenpaikka.

4 §. Pykälän 1 momenttia muutetaan siten, että jäsenten toimikausi on nykyisen kolmen vuoden sijasta neljä vuotta. Toimikautta pidennetään siksi, että raporteja tulisi nyt joka toinen vuosi aiemman vuosittaisen julkaisemisen sijasta. Lisäksi momenttia tarkennetaan siten, että määritellään jäsenten pyytäminen myös valtiovarainministeriön kansantalousosastolta.

7 §. Pykälän 1 momenttia tarkennetaan palkkioiden maksamisen osalta. Jos jäsenellä on virka- tai työsuhde valtiovarainministeriöön, työ- ja elinkeinoministeriöön, Kilpailu- ja kuluttajavirastoon tai Suomen Pankkiin, jäsenelle ei makseta palkkiota valtion varoista.

Asetusmuutoksella ei ole tarkoitus muuttaa neuvoston asemaa.

4 Voimaantulo

Asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2024.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen tuottavuuslautakunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (525/2018) muuttamisesta.